

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Belügyminiszteri hivatalnokok a vidéken.

Félhivatalos jelentés érdekes reformról értesít, melyen most dolgoznak a belügyminiszteriumban. Arról van ugyanis szó, hogy a belügyminiszterium fiatalabb tisztviselőit gyakorlati kiképzés céljából vidéki szolgálatra fogják kiküldeni, hogy itt a községi, járási, városi és vármegyei ügykezelést közvetlenül ismerjék meg s hogy vidéken szerzett tapasztalataikat a községeknek, — a városoknak a miniszteriumban elbírálás alá kerülő ügyeiben érvényesítsék.

Ezek a tisztviselők — így tervezik a reformot — továbbra is a miniszterium állományában maradnak meg, csak szolgálat-tételre osztják be őket a vidéki közigazgatási hatóságokhoz. Ezen a módon elérhető lesz az, hogy a miniszterium tisztviselői a községi és közigazgatási ügymenet minden ágát gyakorlati tapasztalatokból ismerik meg s egyáltalában azok a tisztviselők, akik eddig soha másutt, csak a fővárosban tartózkodtak, csak annak életét, viszonyait ismerik, közeleli érintkezésből tanulják megismerni azokat a kisebb viszonyokat, amelyek egy község, egy város, egy vármegye életét teszik.

Ilyenformán idővel a miniszterium valamenynyi tisztviselőjének meg lesz ez a vidéki praksisa s aki ismeri a városok és vármegyék közigazgatási ügyeinek a miniszteriumokban való elintézési módjait, az hamar rá fog jönni, hogy a tisztviselők vidéki praksisa éppen nem felesleges dolog. Hányszor nyernek a városok ügyei a felettes hatóságoknál olyan elintézését, amely a vidéki viszonyok ismerete mellett alig lett volna meghozható.

A minisztert az a tapasztalat vezette e reform tervezésénél, hogy a miniszterium tisztviselői

között szakismeretükkel s a közigazgatási ügymenetben való jártasságukkal kiváltak azok a tisztviselők, akiket a vidéki közigazgatás műhelyéből vittek föl a központba. Van ezek között alispán, több megyei főjegyző s különösen főispáni titkárok, akik legnagyobb számmal képviselték eddig a vidéki praksissal bíró miniszteriumi tisztviselőket.

A reformot a közel jövőben életbeléptetik.

A színház kérdés.

Ki lesz a szinigazgató, ez most a kérdés, melyről az illetékes helyen kívül avatottak és avatatlanok beszélnek. Ez lesz, ez nem lesz; a régi lesz, nem kell a régi hangzik innen is onnan is. Ez az általános érdeklődés nekünk is megengedi, hogy ezzel a kérdéssel teljesen tárgyilagosan foglalkozzunk.

Hogy ki lesz a direktor? Erre nagyon könnyű megfelelni. Azt hisszük egyetlen színügyi bizottsági tag sincs, aki mást felelne. Aki a legjobb lesz minden tekintetben. Aki a legjobb társulatot kész szervezni, akinek magának is van nem csak műérzéke, hanem ismerete is, s így aki a legelőbbet nem csak késznek ígérkezik nyújtani, hanem nyújtani akar is, tud is, bír is.

A szinigazgató finansziális kapacitása ma már Szabadkán nem jöhet számba. Hála Istennek, elértük már azt a fejlődési fokot, amelyen a szinigazgató finansziális képességét elválaszthatjuk a művészettől, mint ilyentől, s a finansziális tehetséget tisztán a szinigazgató magánügyének tekinthetjük.

Sajnos azonban, hogy ez még mindig érv. Azt mondják sokan, hogy nekünk olyan direktor kell, aki pontosan fizeti a színészeit. Rossz érv, mert ezzel a meg nem választott pályázókról azt hitethetjük el, hogy ők fizetéképtelenek. Pedig ma már úgy van rendezve a magyar színügy, hogy ilyen direktor kivétel számba megy, nem olyan kitűnő helyeken mint Szabadka, hanem még rosszabb helyeken is. A pontos fizetést tolni valaki mellett előtérbe, anyi, mintha azt mordanánk, hogy a megválasztandó direktornak kötelessége színészeket szerződtetni, vagy előadásokat tartani. A fizetéképességgel érvelni,

ilyen alakban, csak a művészet rovására lehet.

Ezzel szemben van egy másik ellen érv. A régi direktor keresett eleget. Ujat kell választani. Ilyen alakban ez az érv sem helyes. — Hanem igenis helyes a következő formában. Az a szinigazgató, aki a művészet rovására keres, eleget keresett. Hadd keressen az igazgató, de havi kétezer korona jövedelemből csak ötszáz koronát tegyen félre, s fordítson ezeröttszáz koronát a művészet emelésére. Mert hiszen Szabadka nem csak arra való, hogy esetleges nyári veszteségeket pótoljon.

Az a szinigazgató, aki ezt az elvet tartja szem előtt, lehet csak Szabadkán szinigazgató, híjják azt akár Pesti Ihsz Lajosnak, akár Szalkaynak, akár Makónak.

Szabadka nagyobbított színháza meghozza a minimális 400 korona napi bevételt, művészi repertoírral és művészekkel, nem pedig erőltetett repertoírral és még erőltetettebb színészekkel, olyan társulattal, mely anyi drámát sem bír nyújtani, mint bármelyik jobb szabadkai műkedvelő társaság. Ez a 400 korona bevétel 30 előadással számítva havi 12000 korona bevételt jelent. Emellett a bevétel mellett bátran tarthat az igazgató 4500 forintos társulatot, sőt tarthat 5500 forintosat is, úgy, hogy az a gázsi ne csak a papiroson legyen megírva. Ami pedig anyit jelent, hogy ez a társulat jó lesz, akár Pesti Ihsz Lajos az igazgató, akár nem. Lesz baritonistája aki tud játszani, lesz primadonnája aki kedves lesz és tud majd énekelni is és lesz drámai színésze.

Az 5500 forint talán soknak tűnik fel Szabadkán, havi fizetésnek, de nem fog soknak feltűnni, ha a színház bevételéhez hozzá számítjuk a város és az állam által biztosított szubvenciót.

Ebből a néhány szóból kitűnik, hogy Szabadkán ma már ne az anyagiakkal érveljünk, hanem igenis követeljük meg feltétlenül a legszigorubbán, bárki lesz is a direktor, hogy társulata ne csak középszerű, hanem igenis jó, hogy a művezetés kifogástalan és a műértés olyan legyen, a mely nem szorul érdekeltek, dilettantások vagy maradiak titkos tanácsaira.

Es milderre annál is inkább ügyelni kell, mert három évre lesz megválasztva az igazgató és ez a három év rossz választás esetén színügyünk temetője lehet.

Akár Pesti, akárki más lesz tehát az igazgató, a választásnál ma már

mást, mint az igazi művészet követelményeit figyelembe venni lehetetlen, mert az anyagit, mint érvet a művészet rovására figyelembe venni nem kell.

A kérdés hogy erre nézve melyik szinigazgató nyújt több garanciát?

UJVIDÉKI HIREK.

— Saját tudósítónk távirata. —
Ujvidék, okt. 7.

Városi közgyűlés.

Ujvidék sz. kir. város törvényhatósága október 6-án d. u. 4 órakor rendes közgyűlést tartott. A tárgysorozat 28 pontból állott, melyek közül kiemelendő a következő:

A 4. pontnál a tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában beérkezett miniszteri leiratnál Horváth Géza dr. bizottsági tag: tekintettel arra, miképen a tisztviselők között olyanok is vannak, kik már hosszabb idő óta állanak a város szolgálatában és a fiatalokkal az új rendezéssel egyforma elbírálás alá esnek, ezen igazságtalanság megszüntetése végett indítványozza: mondja ki a közgyűlés, hogy azon tisztviselők, kiknek 15 évnél hosszabb a szolgálati idejük, azok a fizetési osztályoknak magasabb fokozatába helyeztessenek. Egyhangulag elfogadtatott.

A protestáns irodalmi társaság igen meleg hangú átiratot intéz a polgármesterhez, és a város közönségéhez, melyben megköszöni az itt gyűlésezése alkalmával élvezett kedves fogadtatást és igazi magyar vendéglátást. Nemes dr. indítványára ezen átirat szóról-szóra jegyzőkönyvben megörökítést nyer.

Molnár Hugó ref. és Belahorszky ev. lelkész szintén megköszönik az előzékenységet.

Az üresedésben levő rendőrfogalmazói állásra egyhangulag ifj. Zambauer Ágoston választott meg.

Az ártézi kutat elvben a város hajlandó fürdő céljára bérbeadni. Adámovics István dr. és társai eziránti ajánlatát, mely a várostól 40 évre kéri bérbevenni az ártézi kutat, most érdemileg nem tárgyalták. Adámovicsék a kutat 200.000 kor. építkezési költséggel modern fürdővé óhajtják átalakítani.

A helypénzek fizetése alól az ujvidékiek felmentettek. Örömmel fogadta a közgyűlés Wimmer biz. tag indítványát, hogy nehezebbé esnék még az a néhány fillér is az ujvidéki gazdáknak, ezért a tanács,

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYEK

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORÍTÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

BÁLI JEGYEK

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

BÁLI MEGHIVÓK

mely a 10. koronás hiányt ebből óhajtja fedezni, álljon el az újvidékiekre is keterjeszteni óhajtó indítványától. Mint egy ember mindenki helyeselte Wimmer indítványát. A tanács egyedül magára maradt. De nem úgy volt, akadt mégis egy ember: *Adámovics* Sándor, ki a tanács indítványát magáévé tette.

A kórházi új másod orvos *Trifkovics* György dr. lett.

Még a napirend előtt elintéztetett néhány interpelláció, melyek az aszfaltírozásnál mutatkozó szabálytalanságok felől kérnek a polgármestertől felvilágosítást, ki megnyugtatta a közgyűlést.

Wimmer bizotts. tag indítványa az állami fogyasztási adók és városi javadalmak házi kezelése tárgyában nagy vitát provokált. A város hajlandó az ügyet behatóan egy bizottság által megvizsgáltatni és így a házi kezelést átvenni, ha a bizottság véleménye kedvező.

— **Újvidék virillistái 1905. évre.** Dnngyerszky Lázár 17035-51 k. Raabstern Salamon 4178-60 k. Szlavi János 3979-44 k. Brunner Ede 3951-50 k. Mayer Imre 3836-62 k. Radvánovics György 3238-14 k. Rakics Péter 2899-50 k. Pilit Mihály dr. 2507-94 k. Grosinger János 2486-20 k. Páics Péter 2431-18 k. Nikolics István 2388-22 k. Adámovics Sándor 2328-50 k. Kron Károly 2272-87 k. Ernst József 2263-77 k. Dnngyerszky Gedeon dr. 2227-12 k. Jetics Döme 21-7-94 k. Raabstern Mór 2089-30 k. Macsvánszky Pál 1969-00 k. Altovirt Lajos 1909-83 k. Georgevics János 1895-73 k. Csirics A. Milán dr. 1884-22 k. Jerkovics János 1873-12 k. Kleisner Gusztáv dr. 1818-12 k. Mayer György 1711-22 k. Miátovics Gábor 1698-32 k. Ditzgen Gábor 1651-6 k. Kasszovic Zsigmond 1636-10 k. Kasszovic Ármín dr. 1636-88 k. Kondorossi Döme dr. 1633-42 k. P. Popovics István 1628-23 k. Faith Ferenc 1604-78 k. Kopper György 1601-36 k. Frank Lipó 1601-10 k. Gutmann Alfréd 1601-10 k. Gavansky Tivadar dr. 1547-30 k. Ofner Mór dr. 1540-94 k. Miátovics Milos 1514-99 k. Wagner Mihály 1456-20 k. Davidowác Milán dr. 1434-40 k. Pajevics Arzen 1397-81 k. Báics István 1352-39 k. Kleintschek József 1348-84 k.

— **Ritka**, mint a fehér holló a jó cseléd és főleg az olyan, ki 25 évig hűségesen kitart egy helyen. Ilyen unikum *Petrovics Terézia*, ki *Popovics* dr. ügyvéd édes anyjánál 25 éve szolgál. A földmívelési miniszter minden évben megjutalmazza az ilyen hűséges cselédet. Most *Petrovics Teréziára* kerül a sor. A boszniai okkupációban özvegygő lett és ekkor került *Popovics* házába.

— **Athelyezés.** *Zombori* Jenő huszti járásbírói jegyző az újvidéki törvényszékhez helyeztetett át.

Politikai mozgalmak.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest. okt. 7.

Apponyi Albert gróf politikai szereplésének jelleget készülni. Ez a legújabb szenzáció, a melyet politikai körökben korpoltálnak. A hír forrása egy magyar képviselőnek amerikai levele, föltétlenül hiteles, mert az illető mint az interparlamentáris konferencia magyar csoportjának tagja heteket töltött legutóbb *Apponyi* Albert társaságában és közvetlen értesülés nyomán adhatott tehát hírt a nemes grófnak legeslegnagyobb szándékáról. Arról van ugyanis szó, hogy *Apponyi* Albert gróf pártjának, a nemzeti párt-

nak demokratikus színezetet akar adni. Az a szándéka a grófnak, hogy pártját demokratikus alapokra helyezi. Érdekes dolog és hogy való is, kitűnik majd a grófi első parlamenti szereplésekor, a mikor is ilyen értelemben nyilatkozik majd.

* * *

A pártok a jövő hét elejével értekezletekre gyűlnek egybe. Beharangozás ez a politikai kampányra. A szót a Kossuth-párt kezdi meg, a mely vasárnapra is, hétfőre is hirdetett konferenciát. A kocka azonban vasárnap dől el. Az első konferencián már akarják tisztázni a párt helyzetét a többi párthoz.

A konferenciát jelentős momentumok előzték meg. Egész sereg törekvés támadt, a melyek mind Kossuth Ferencet akarták lehetetlenné tenni. Gyanúsították, szidták, vádolták, keserítették. Végre Kossuth is visszavág.

— És helyesen cselekszik — jelentette ki pártjának egyik vezérémbere. — Kell hogy leszámoljon a saját pártjával. És ez a szándéka, megmondotta most kategorikusan *Hajdu-Nánáson*. Kijelentette, hogy az alkotmányos küzdelem formáihoz ragaszkodik, amíg lehet, mert a függetlenségi eszméért nem lehetne a harcot folytatni, ha az obstrukcióval a parlamentarizmus munkáját akadályozzák. Kijelentette azt is, hogy annyira bizik álláspontjának igazságában és annyira ragaszkodik ehhez az álláspontjához, hogy nem bánja, ha egymagában marad is.

Kossuth Ferenc tehát felvetette a pártkérdést. Szerinte akik hatvanhetes alapon játszanak negyvennyolcasdit, azok ellenségei a függetlenségi eszmének. Az ilyeneknek pedig a pártban helyük nincs.

Jelentős lépésre szánta el tehát magát Kossuth Ferenc és jelentős ez a lépés most, a mikor a parlament ismét összeül. A függetlenségi párt értekezletének ezek szerint izgalmas lesz a napirendje. *Meglehet, hogy a párt együtt marad, de meglehet az is, hogy szétbomlik.* De Kossuth Ferencnek szüksége van a tisztult helyzetre, mert elvégre is vagy vezér a saját pártján vagy nem az. Ha az, akkor nem tűrheti a szertehuzást. A politikai világ ezek szerint méltán feszült érdeklődéssel figyelheti a vasárnapi konferencia lefolyását, a mely végleg dönt a Kossuth-párt viszonyán a többi baloldalon ülő pártokhoz.

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Október 16. A szabadkai famunkások zakesoportjának szüreti mulatsága a Szarvas féle vendéglőben.

November 6. és 20. Agarászversenyek.

Országos vásár. Baja, október 18-19 országos póttálatvásár.

Bajmok, október 10. pótvásár.

— **A kórházi alorvosi állás.** A negyedikben is meghirdetett pályázat a kórházi alorvosi állásra,

végre eredménytel fog járni. Eddig két pályázat érkezett be. Az egyik dr. *Leiszler* Nándor knézi; a másik pedig dr. *Fischer* Albert budapesti orvosé.

— **Tifuszbajrány.** Megirtuk tegnapi lapunkban, hogy a III. és VIII. körben tifusz uralkodik. A járványról *Kertész* Sándor főorvos jelentést is tett már a polgármesternek, aki — amint értesülünk — haladéktalanul intézkedett, hogy a szükséges óvintézkedések a legszigorubbán fogantatásának és a betegség terjedése meggátoltassék.

— **A Lloyd új helyiségei.** Városunk egyik legelőkelőbb egyesülete, a kereskedelmi egyesület e hó közepe után a Nemzeti szálloda mellé épített fényesen berendezett új helyiségeibe költözködik. Az egyesület, amely eddig is nagy élénységet vitt a társadalmi életbe, most fokozottabb mérvben fog eleget tehetni e nagyszabású kulturális missiójának. Az új díszes épületben olyan díszterme lesz az egyesületnek, amely a legnagyobb szerű alkalmakra is megfelelő leend.

— **Ellenőrzési szemlék.** A Szabadkán tartózkodó szabadságot és tartalékos katonák ellenőrzési szemléi a következő sorrendben lesznek megtartva: A halasi kapunál lévő régi honvéd laktanyában okt. 17. és 18-án, a különleges fegyvernemekhez tartozók október 19-től 27-ig, a 86. gyalogezred állományába tartozó közös hadseregbeliek, október 31-től november 8-áig a honvédség állományába tartozók. Az utóellenőrzési szemle a hadsereg részéről november 30-án a hadkiegészítő parancsnokság udvarán, a honvédség részéről pedig november 21-én a régi honvéd laktanyában fog megtartatni.

— **Második esüst lakodalom.** Pápa Adolf bajai ny. városi tisztviselő és neje *Schmid* Teréz e hó 2-án ünnepelték házasságuknak 25-ik évfordulóját. Pápa, aki 78 éves, most második ezüstlakodalomát ülte meg. Az elsőt 27 évvel ezelőtt elhunyt első nejevel ünnepelte.

— **Fagy várható.** Az éjjel városunk felett egész falkája a vadludaknak vonult át, a mi pedig közmegegyezés szerint bekövetkezendő hidegebb, sőt esetleg fagyos idők beálltát jelenti. A téli idők s fagyok kedvelőinek örömeire regisztráljuk azt a hírt, bár igen sokszor nem szokott beállni!

— **Új ármentesítő társulat.** Új ármentesítő társulat alakult „Óbecse Arács—Péterrévi” ármentesítő-társulat elnevezés alatt. Ó-Becse fölött, a 95. számú tiszai átvágás jobbpartján elterülő nyílt öblözlet érdekessége tartozik az új társulat kötelékébe, amelynek igazgató mérnöki teendőivel *Kaszap* Győző a bácsföldvári ármentesítő-társulat igazgató főmérnöke bizatott meg. Az új társulat dr. *Martinovics* Pál elnöklésével választmányát megalakította, alapszabályait, valamint műszaki tervezeit letárgyalta. Töltés-építkezési, csatornázásokra és betonműtárgyakra és betonműtárgyakra 580.000 összeget egyhangú közgyűlési határozattal engedélyezett. A műszaki tervek szeptember hó 5-ig voltak Ó-Becsen közszemlére kitéve.

— **Kedvezmény a dohánytermelőknek.** Az aradi dohánybeváltó

felügyelőség átiratilag értesítette a polgármestert, hogy a szabadkai dohánytermelőknek az idei szárazságra való tekintettel megengedtetett, hogy a dohánykórót takarmányul felhasználhassák, azonban a dohánycserje ezuttal is csak október 15-ig maradhat lábon.

— **Pancsova szabályrendeletet kér.** Pancsova város tanácsa átiratilag kérte a város tanácsát, hogy a sertéshizlalási szabályrendeletet hasonló szabályrendelet szervezése céljából mintául küldje meg. A tanács a kérelemnek eleget tett.

— **Betörés egy takarékpénztárba.** Titelből írják: A felsőkaboli I. takarékpénztárba a napokban ismeretlen tettes betört és a *Wiese-féle Wertheim-szekrény* külső ajtaját nem tudni milyen kulcsokkal kinyitotta, a trezort feltörte és onnan 13.957 kor. készpénzt lopott el. A nyomozás eddig eredménytelen.

— **Gyilkos szöllőtudonos.** Jánoshalmáról írják: *Horváth* Ferencz jánoshalmi lakos a szőlőjében özv. *Tóth* Mihályné született *Kövesdi* Borbála 60 éves jánoshalmi nőt szőlő lopáson érte s ezért a birság fedezetéül zálogot akart tőle elvenni. Az asszony nem akart engedelmessékedni és zálogot adni. Emiatt dulakodás támadt közöttük s *Horváth* a nőt úgy összeverte hogy azt házzátartozói kocsin szállították haza és másnap reggel az ágyában halva találták. A boncolásnál kiderült, hogy a nő három oldalbordája és mellkassa volt betörve és a halált belső vérzés idézte elő. A gyilkos ellen megindították a büntető eljárást.

— **Gyanus halálozás.** *Deutsch* Lipótné 60 éves asszony tegnap este gyanus körülmények között elhunyt. Előző napon az egész család virslit ebédelt s az asszony nagy fájdalmak között megbetegedett. A család többi tagjai ugyan egészségesek maradtak, de azért a boncolást mégis elrendelték. A ma délután megejtett boncolás alkalmával megállapították, hogy a halál oka nem mérgezés, hanem heveny gyomor- és bélhurut volt.

— **Csendélet a csantavéri kaszinóban.** A csantavéri intelligencia gyűlhelyén, a kaszinóban, mint lapunknak írják, tegnap izgató jelenetnek voltak tanui a nagyszámban jelenlevő kaszinó tagok. A falubeli intelligencia két vezető egyénisége között valami jelentéktelen dolog véleménykülönbségre adott okot. A vita hevében egyikük, aki előrehaladottabb koru úr, sértve érezte magát ellenfele szavai által és ennek a feje búbjára legyintett. Ekkor azonban a vitaközö ifjabb uri ember zsebéből kutyakorbács került elő, amelylyel több izben teljes erővel végigvágott ellenfelén. A községben az eset nagy szenzációt okozott és a falubeliek nagy érdeklődéssel várják a kínos ügy fejleményeit.

— **A vadházasság vége.** *Kelebiáról* ma reggel táviratilag tudatták a rendőrséggel, hogy *Molnár* Reszeli Lajos rovott multu egyén a vele vadházasságban élő feleségét halálosan összeszurkálta. Az életveszélyes sebekkel borított asszonyt ma délután a mentők beszállították a kórházba, a brutális ember ellen pedig a büntető eljárást megindították.

— **Lelketlen szülők.** Csantavér-ről írja tudósítónk: Gyüre Antal csantavéri lakosnak három éves kis fia körülbelül egy hónap előtt össze-égette magát. A szencsétlen kis gyermek leketlen szülői azonban még orvost sem hívtak a borzasztó kinok közt szenvedő gyermekükhöz és így a kis gyermek tegnap *egy hónapig tartó* kinszenvedések után meghalt. A ma megtartott törvényszéki boncolás alkalmával meglelt állapítva, hogy a halált mellhártyagyulladás és veselob okozta, a mely bajok már az égési sebekből származó komplikációk voltak. Kétségtelen tehát, hogy a gyermek kellő ápolás mellett meggyógyulhatott volna. A nagyfokú gondatlansággal vádolt szülők ellen a büntető eljárást megindították.

— **Vesztett ló.** Draza Iván boldogasszonyfalvi gyümölcs kofát saját taligás lova, amelylyel gyümölcsöt hozott az újvidéki piacra, jobb keze ujján megharapta. A megejtett vizsgálat és boncolás szerint a ló veszett volt.

— **Anyakönyvi hírek.** Hágen Lőrincné Karvázy Katalin 84 év, Vojnich K. Mihály 6 nap, Ifkovics Ágota 12 hó, Merkovics Róza 10 nap. Született 13, 8 fiu, 5 leány. — Eljegyzés: Mandics Jakab Vujkovics Jusztinával, Horvát C. Ferenc Kozla Etellel.

— **Talált kulcs.** Ma délután egy talált kulcsot hoztak kiadóhivatalunkba. Aki a kulcsot elvesztette az átveheti kiadóhivatalunkban.

— **A budapesti meteorológiai-intézet jelentése** 1904. október 7-én. Enyhe idő várható,

A halál önkéntesei.

— **Két öngyilkosság.** —

Az újabb betegségek legveszedelmesebb és ijesztő módon terjedő faja: az életuntság, a lélek fájdalma, a mely a megsemmisülésben találja egyetlen gyógyszerét, ma ismét két áldozatot követelt városunk területén.

Az egyik egy fiatal, ugyszólván gyermekeleány, aki nem tudta elviselni az édesanyja elvesztése fölött érzett lelki fájdalmakat és kívánczozott az anyja után oda, ahol nem fáj semmi.

Balás Margitnak hívják. alig töltötte be a 16-ik életévét. Néhány hét előtt elhalt az édesanyja és azóta mindjobban erőt vett rajta a buskomorság.

Ma reggel kiment a zentai temetőbe, ahol az édesanyja sirja van, egy ideig könnyeivel öntözte a drága hantokat és azután kiürítette a magával hozott üvegse tartalmát, amely marólug volt.

Mire a szerencsétlen leány tettét észrevették, a mérég megtette hatását. Haldokolva szállították a köz-kórházba.

A másik öngyilkos egy jó módú kelebiai földművelő, a 60 éves Siák Antal, aki ma reggel tanyáján a jószág részére összetakolt gunyhóban felakasztotta magát.

Hozzá tartozói azt állítják, hogy a józanéletű, szorgalmas emberen az

utóbbi időben életuntság vett erőt, többször emlegette, hogy nem jól fog végződni az ő élete.

Ma reggel 5 órakor, mikor nagy fia eltávozott hazulról, a többiek még a házban voltak, kiment a házmelletti gunyhóba és annak a gerendájára föl kötötte magát.

Mire a fiu visszajött és észrevette apja tettét, bár azonnal levágta a kötélről, már nem lehetett életre hozni.

A mentők holttestét beszállították a zentai temető hullaházába.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Berlin, október 7.

A „Berliner Localanzeiger“ harszteri tudósítója azt jelenti, hogy Mukden teljesen az oroszok birtokában van és egyenlőre kilátás sincs arra, hogy a japánok sikeresen ostromolhassák Mandzsuria fővárosát. A Huhótól délre Miscsenko tábornok lovassapatai őrzik az utakat. Ellenben jelentékeny haladást tettek a japánok a szárnyakon és pedig a jobb- és balszárnyon. A szélső bal- és szélső jobbszárnyig kilenczven kilométernyi távolságig terjednek a japán hadak. A japán főhadiszállásokon biztosra veszik a hirt, amelyet a kémszolgálat bocsájtott rendelkezésére, hogy ugyanis egy jelentékeny része az orosz hadseregnek Tielingbe elindult. — Ez volt az oka annak, hogy a japánok oly roppant területre vonták szét hadaikat. Kuropatkin tábornok a liao-jangi ütközet óta csak a VI. szi bériai hadtesttel gyarapította hadseregét. Ellenben japán részről a hadakat már teljesen kiegészítették, a hadsereg veszteségeit pótolták és két új hadtesttel erősítették csapataikat. A stagnáció a hadműveletekben mindamellett igen feltűnő, de az okát nem tudják.

London, október 7.

A Standardnak jelenti 5-iki kellel Kuroki főhadiszállásáról: A csapatok az orosz bal szárnyon nagy tevékenységet mutatnak és nagy megerősítést nyernek. Egy japán gyalogszakasz Pönszikutól 80 kilométernyire északra az ellenségre bukkant. Jentaitól nyolc kilométernyire északra is bukkant fel egy mintegy tíz lovasszázadból álló és öt ágyúval ellátott orosz lovasság, mely rálótt a japán előrsre.

A Daily Telegraph jelenti Szöulból 5-éről: Az oroszoknak Koreába való bevonulása most már határozott alakot ölt. A japán helyőrségeket megerősítik. Az összeütközést várják. Szemben az orosz csapatoknak Koreában való összeállításával, a köngcsengi orosz haderő minden fegyververnemét magában foglal.

London, október 7.

A Daily Telegraphnak jelenti Csifuból tegnapi. A japánok a legnagyobb ostromágyuk közül négyet

Dalniból Takusanba szállítottak és készülődnek Port-Artur újabb támadására. Mivelhogy a francia hajók állítólag Tiencsin felől akarják áttörni az ostromlózárát, a japán torpedónaszádok cirkálókat tesznek.

A Daily Telegraph jelenti Csifuból: Az oroszok szorgalmasan javítják a port-arthuri erősségi műveket. A kínaiak dijtalanul kénytelenek nap-számomunkát végezni és csak naponként kétszer kapnak ezért enni. Hir szerint a vízi szállítás nem szakadt meg.

Egy jó karban levő

Zongora

jutányos árban

azonnal eladó

esetleg bérbeadó.

Czim a kiadóban.

TÁVIRATOK.

Thaly ünnepeltetése.

Budapest, október 7. A Thaly Kálmán-féle emlékérem ünnepies átadása f. hó 10-én lesz a képviselőházban. Az emlékéremet az ülés után az elnöki fogadóteremben nyújtják át azoknak jelenlétében, kik pártkülönbség nélkül fáradoztak az emlékérem létrehozásán.

Kazánrobbanás.

Szarajevó, október 7. Tegnap Zavidovichban az Eissler és Ortlieb-féle boszniai erdőpartalepen kazánrobbanás volt. A robbanás két munkást megölt és többeket megsebesített.

Öngyilkosság az örültek házában.

Budapest, október 7. A lipótmezei örültek házában ma reggel felakasztotta magát egy örült asszony s ámbár — mint azt hivatalosan jelenti — azonnal észrevették, mégis meghalt. Az öngyilkos Zwillinger Gyuláné, született Széchenyi Mária, negyvennyolc éves kereskedő özvegye. A betegnek az utolsó időben igen gyakran voltak rohamai, úgy hogy el kellett őt a többi betegektől különíteni. Ma reggel is így történt. Néhány pillanatig maradt csak a beteg magára s ezt az időt használta fel arra, hogy a cellájában az ablakvasra felakassza magát. Azonnal levágták, egy teljes óráig alkalmaztak mesterséges lélegzést — hiába. A szerencsétlen asszonyon nem lehetett segíteni. Az esetről értesítették a rendőrséget, amely megindította a vizsgálatot, a holttestet pedig a törvényszéki orvostani intézetbe szállította.

Tüdőbetegek szeruma.

Budapest, október 7. Két hirneves francia orvos (A. Klein és D. Jacob-

sohn) a párisi sajtóban nagy feltűnést keltő tanulmányban a tüdőbetegség új gyógyszeréről: a Marmorsk-féle szerumról egy évi tapasztalat alapján most mond véleményt. A két orvostól tudjuk meg azt, hogy Marmorek szerumát Franciaországban, Angolországban, Svájcban, Amerikában használják és hogy eltérőleg az eddigi nyilvánosságra kerülő közlésektől, nemcsak tüdőbetegeknél, hanem tuberkulotikus alapon álló agyhártyagyulladásnál, csontbetegeknél, sőt gégebajoknál is sikereket lehet vele felmutatni. Marmorek laboratóriuma nem győzi ellátni szerummal a hozzája forduló francia kórházakat, a melyek közül a párisi Rothschild-féle kórház kultiválja legjobban a szerumkezelést.

Interpelláció egy báróság ügyében.

Budapest, október 7. Hire jár, hogy a gelsei Guttmannok bárósági ügyében interpellációt terjeszt a képviselőház elé egy néppárti képviselő.

Gróf Dégenfel Imre a tébolydában.

Budapest, október 7. Budapestnek nagy szenzációja van. Egyik előkelő mágnását, gróf Dégenfeld Imrét, a kitűnő sportférfiut súlyos idegbaja miatt szanatoriumba helyezték el. A gróf egyike volt a legvállalóbb, legintelligensebb mágnásainknak, igazi lovagias gondolkozású uriember, akinek a viselkedésén absolute semmi abnormitást nem lehetett konstatálni. — Igaz, hogy az utolsó időben gyöngékedett a gróf, de az inkább meghülés, vagy ehhez hasonló betegség lehetett. A grófhhoz közelálló körök egész más színben tüntetik fel ezt a szanatoriumba való szállítást. Arról sugdolódnak, hogy a gróf olyan házasságot akart kötni, amely ellen a családja és az összes barátai óva intették s a szanatoriumba való szállítás is összefüggésben van ezzel a házassági kísérlettel.

A baseli színház pusztulása.

Budapest, október 7. Baseltől jelentik: A városi színház belsejében ma reggel 4 óra körül tűz támadt, mely a színház belsejét egészen elpusztította. A tüzoltóság tehetetlenül állott a tüzzel szemben, úgy hogy a színház mellett lévő műcsarnok is veszedelemben forgott. Egy tüzoltó halálosan megsebesült.

SZÍNHÁZ.

Az új színházi helyárok. A színházi bizottság f. hó 9-én vasárnap délelőtt ülést fog tartani dr. Bíró Károly polgármester elnöke alatt. Az ülés tárgya a színházi helyárok megállapítása lesz.

MULATSÁGOK.

A bajmoki ifjuság 1904 október hó 16-án Kulity Mátyás helyiségében szegény gyermekek felruházására műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 4 kor. Kezdeté esti 7 és fél órakor. Jegyek előre válthatók ifj. Berger Jakab és Fischer Zsigmond urak üzletében. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel, köszönettel fogadtatnak. Az estély műsora a következő: Heltai J. „Az omnibusz költészeté“, előadja Teichner Rózsika. „A grófkisasszony.“ (Irtá

Barta Irén. Népszinmű 1 felvonásban). Szereplők: Heiner Margitka, Teichner Rózsika, Bruck Rezsínke, Kellner Paula, Berger Ilonka, Guttman Teruska, Illosva H. »Oh azok a nők« (monolog), előadja Fischer István ur.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Verekedés a zenész miatt. Topolyán augusztus 17-én Győri Imre és bátyja János nagy mulatságot csaptak. Egyik korcsmából a másikba muzsikáltatták magukat. Így kerültek össze egy kompániával, a melyben Barta Sári Máttyás, Barta András és Tölgyessy József vettek részt, akik a maguk részére akarták a zenészeket lefoglalni. Emiatt dulakodás támadt köztük, miközben Győri Imre arculütötte Barta Sári Máttyást, mire az kést rántott és ellenfelét megszurkálta, társai pedig vasvillával támadtak reá. A mai tárgyaláson a szurkálás ténye beigazolást nyert, ellenben a többi vádlottra nézve hiányoztak a bizonyítékok, miért is csupán Barta András lett elítélve súlyos testi sértés vétsége miatt egy havi fogházra és 20 kor. pénzbüntetésre.

A meglopott tolvaj. Ádám Ferenc suhanc július 2-án bemászott Rappal Mihályné jánoshalmi asszony lakására az ablakon keresztül és ellojott egy pénztárcát 44 korona tartalommal. A pénzzel Halasra zónázott és ott nagy dárídót csapott. Csicsó Benjamin ottani muzsikuskigány huzta a tolvajnak a talp alá valót s mikor látta, hogy tökéletesen berugott, kivette a zsebéből a megmaradt 30 koronát. A kettős tolvajlás miatt ma álltak mindketten a bíróság előtt és Ádám Ferenc lopás bűntette miatt hat havi börtönre, a cigány pedig lopás vétsége miatt 2 havi fogházra és 20 kor. pénzbüntetésre ítéltetett.

Büntető felelősségi tárgyalások. A bír. törvényszék mint felelősségi bíróság október 8-án Marián Miklós einöklete alatt a következő ügyeket tárgyalja: Schwartz Ernő becsületsértés, Sztantics Pál és tsa közcsend elleni kihágás. Paska Péter becsületsértés, Vujavich Dániel becsületsértés, Tumbász Jusztián és tsa becsületsértés, Simonyi Lajos becsületsértés, Vidákovits Máttyás lopás Márkus Urbán súlyos testi sértés, Bálint Lajosné és tsa lopás, Sugár Béla becsületsértés, Klopfer Jánosné becsületsértés, Ruzsa Pál magánlaksértés, Vojnic Hajdu Jánosné rágalmozás és becsületsértés, Mácskovics Máttyásné és tsa becsületsértés.

Szerkesztői üzenetek.

S. E. Zenta. A hirdető címe, melyet kiadóhivatalunkban hagyott, a következő: N. N. háztulajdonos, I. kör, Gém-utca 120. házszám. Az ön levelét és címét megküldtük neki.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 37.

Zsenó lekonyult fővel huzódott hátra, mint az ugrásra kész orosz-lán a vekmerőnek tekintete előtt.

— Radin, folytatta azután szavait izgatottan a leány-vojvoda, nem tudom miért vádolod a barjaktár. De mielőtt a vádat hallanám, hallgas-

meg engem. Mondtam már, hogy csak Zsenót találtam a Vojna dombon, amelyen még csak hetekkel ezelőtt is vitézeim százai táboroztak. Ő volt az aki, akiket itt látsz közöttünk visszahozta a szabadságharc zászlója alá. Zsenó nem lehet áruló.

— Dobra, lokorszkót, a környéket felzudította ellenem. Elárulta összejöveteleink helyét, hogy elfoghassanak a pasa aranyaitól és ígéreteitől undokul megméltelyezett bolgárok. És nekem a bolgárok, testvéreim elől kellett megfutamodnom, hogy kezeimet testvérvérbe ne mártsam. Itélj fölötté Dobra, junakok (vitézek) itéljeteke fölötté.

— Vojvoda, szólalt meg Blagojő, azzal, amit tett, bünt követett el Zsenó, de te ismered őt, tudod, hogy megszálla lelkét a kisértő szellem, a bizalmatlanság, s azt hitte, hogy amit tett, szabadságunk érdekében tette.

— Blagojő, rossz ügyet védelmez. A vojvoda barjaktárjának nem szabad ismernie a bizalmatlanságot.

— Félre Blagojő, kiáltott haragtól remegő hangon Zsenó, ismét a vojvoda elé lépve. Zsenó, a barjaktár nem szorul a te védelmedre a junakok ítélőszéke előtt. Jogom volt bizalmatlankodni. Nem védem magamat, itt Dobra előtt vádollak meg, hogy Jabelkarovot, a küszendili pasát, a szófiai pasaság bolgárainak nyakára uszítottad.

A vojvoda mint a egy fejjel magasabbá nőtt volna a vád hallatára. Kiegyenesedett, a szemei villámokat szórtak, a melle megfeszült, mintha megrepedni készülné Mondani akart valamit, de nem volt ideje. Dobrának a leány-vojvodának éles hangja hasította az őszi éj hűvös levegőjét.

— Hazudsz, Zsenó.

Mint a talált vad ingott meg Zsenó a leány vojvoda hangjára és hátrált önkéntelenül Radin elől Dobra csapata közé. Mikor közöttük volt, szólalt csak meg Radin.

— A Sztara Planina vojvodája menekült az üldöző árulók elől. A gyámoltalan, ostoba kislelkűséget sem sujthatja haragjával. Zsenó bünt követett el. Kettős, nagy bünt. Nem mérünk reá vezeklést, vitézek. Ő maga találja meg magának a vezeklést. Rövid az időnk az itélkezésre. A szent munkához kell látunk. Me esküdtünk, hogy megkezdjük a szabadság harcot. Dobra, vitézek, halljátok meg a valóságot. Ha nem előbb gyujtsatok tüzet, hogy lángjainak fénye megvilágítsa a arcokat. Egymás szemébe kell néznünk, mert annak, akinek szemében a lelkesedést csak egy pillanatnyira váltja is fel a csüggedés, távoznia kell közülünk. Addig, míg a tüzet meg rakjátok, én Dobrával tanácskozom.

Ezzel Dobrához lépett, megfogta a kezét s ketten együtt indultak el a csapattól. Csak akkor álltak meg, mikor anyira távolodtak el a csapattól, hogy ez nem hallhatta meg a beszélgetést, s az éjszaka árnyai eltakarták őket a tekintetek elől. A vojvoda szólalt meg, Hangjából eltűnt a forrás, eltűnt a lelkesedést parancsoló hév. Lány lett, mint a tavaszi nap bimbót fakasztó melege, színes mint a virágokkal borított tavasz. Ellentéte az őszi hervadásnak, mely körülvette őket.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z ALAPÍTÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Lerkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gy ei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsme gy ei Napló

ára 2 fillér kapható:

Vlg Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főttér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főttér.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd lakanya mellett

Tenner B.
hán tőzsde és játékaru üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa

dohány nagy tőzsde Kossuth utca.

Beck Sándor

fűszer és liszt üzlete a törvényszékek szemben.

Herezl József

fűszer és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán.

Krécsi A. Nándor

könyv és papír kereskedésében Deák-u.

Gerber Jakab

dohány tőzsde és esztergályos üzletében Kossuth-u.

Nojcesek Géza

fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercsényi utca sarkán.

Spitzer és Klein

fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

PALICSON

Menezel Mihály

fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkhoz intézett levelek csakis belyeggel továbbíthatnak

Kis menyecskével megismerkedni óhajt gavalérri ember. Levelek a kiadóba „Gavallér“ j alatt intézendők. 559

Fiatall ember egy szerény, intelligens leány, vagy fiatal özvegy ismeretséget keresi. Leveleket Posterestante Fiala j a. kéretnek. 560

Özvegy 2000 korona hozományval férjhez óhajt menni Arcképes levelei „Özvegy“ j alatt a kiadóba intézendők. 561

Mákdaráló egész jó karban azonnal eladó Cim a kiadóhivatalban. 562

25 év óta fennálló rövid divattáru üzlet, előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Blumberg. Nyiregyháza. 563

Régi ajtó k, ablakok jutányosan eladók Cim a kiadóban 429.

100 hold egy tagba szántóföldnek, szőlőnek, legelőnek bérebeadó v. eladó Kiskőrös mellett. Hirschfeld Vác, Körut 3 567.

Egyedül álló hölgyet társnőül keresek 1000—2000 koronával nőszabó műtermem megnagyobbításához. Esetleg teljes ellátásba nálam lehet Bővebbet Bpest, Teréz-körut 25. földsz 7. 564.

Érmek és régi pénzek utánzatú gyöngyökn gyűjteménye 100 darab, az összes korszakokat és országokat felöleli, eladó. Dauhner József gyógyszerész, Ulma, Temes megye. 569.

Kisasszony intelligens ajánlkozik gyermekekhez Schwarz Gizella Csurgó, Somogy megye. Post restant. 559.

Ki akar eladni vagy venni könyvet, szemüveget, papírt, írószert, az men- „Antikvárium“ - ba, Szabadka. Jen az „Antikvárium“ - a Gimnázium átellenében. Kölcsonkönyvtárának havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban. 556

Széchényi tőren egy csinosan butorított szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóba. 560.

Gazdaasszonyi, kulcsárnői állást keresek egy jó családból való nő. Cim a kiadóban. 547

Vetőgép még egészen jókarban levő, Azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 555.

Nagy pince helyiség azonnal kiadó 558

Őszike üdvözlétét köszöni. Mikor lehet szerencsém. „Barna.“ 564.

Könyvelő (Salda contista) kereszvény, ki magyarul és németül tud és gépszakmában jártas, helybeli gépgyárban azonnal felvétetik. Ajánlatok „I. R. 82.“ alatt Haasenstein és Vogler céghez Budapest, Dorottya-u. 3. kéretnek. 565.

Anyahelyettesi vagy házvezetőnői állást keres egy nyugdíjas intelligens özvegy asszony idősebb urhoz, esetleg plébániára, nem annyira a fizetésre, mint jó bánásmódra reflektál. Cim „Mária“ Nagybecskerek Posterestante. 566.

HALLATLAN KEDVEZMÉNY

Pártos Hermannál;

Bár miy óra rendes javítása 2 evi jótállás mellett 75 kr.

Egy óra üveg frt —.10	Inga óra 4 frttől feljebb
Egy pontosan járó ébresztő óra 1.50	Arany gyűrűk 2 frttől feljebb
Valódi nickel zsebórák 3 frttől feljebb	Arany függők 1 frttől feljebb
Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe jebb	különféle árban.
Valódi tajték pipák 1.50 feljebb. Javitó műhely aranyműves és ékszer munkákban.	

JAVÍTÁSOK GYORSAN S PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben. Mindenféle ékszer muukák ujjonnan elkészítése jutányosan.

Hol?

Kladek és Hamburger könyvnyomdájában nyomtatványok.

készülnek a legszebb